

MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALINDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN PİYANO EĞİTİMİNDE DEŞİFRENİN ÖNEMİNE YÖNELİK DÜŞÜNCELERİ

Yrd. Doç. Ebru Güner Canbey
Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı,
gunerebru@hotmail.com

Yrd. Doç. Dr. Deniz Beste Çevik
Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı,
beste@balikesir.edu.tr

Yrd. Doç. Dr., Elif Güven
Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı,
eguyen@balikesir.edu.tr

Yrd. Doç. Esra Kınıklı Snapper
Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı,
esrakinikli@gmail.com

Özet

Deşifre, bir müzik yapıtının notalarını ilk görüşte okuyuvermek veya icra edebilmek anlamı taşımaktadır. Fenmen'e göre iki türlü deşifre vardır: Biri, ele aldığımız ilk eseri yavaş yavaş her notasını inceleyerek okumak; diğeri ise, eseri temposuna yakın hızda ve temiz çalabilmeye dikkat etmekten öte, eserin anlatımına ve karakterine dikkat ederek okumak anlamı taşımaktadır (Fenmen, 1991). "Piyano eğitiminde müziği kolaylıkla ve güçlükle çekmeden çalabilme yeteneği birinci önceliktir. Deşifre, sadece iyi bir müzisyen olabilmenin temel faktörü değil, ayrıca yaşam boyu sürecek müziksel doyumun potansiyel kaynağıdır" (Agay, 1981). Bu bağlamda araştırmada, öğrencilerin piyano eğitiminde deşifrenin önemine ilişkin düşüncelerinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, müzik öğretmenliği bölümünde öğrenim gören toplam 96 müzik öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışmada kullanılan veri toplama aracı, araştırmacılar tarafından geliştirilmekle birlikte, aracın içerik geçerliği ve anketteki soruların çalışmanın amacına uygun olup/olmadığı uzman görüşlerine göre belirlenmiştir. Daha sonra uzmanların görüşleri doğrultusunda ankete son şekil verildikten sonra, araştırmanın sonuçlarına dayanarak ilgili tavsiyelerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Müzik Öğretmeni Adayları, Piyano Eğitimi, Deşifre.

MUSIC EDUCATION STUDENTS' OPINIONS ABOUT THE IMPORTANCE OF SIGHTREADING IN PIANO EDUCATION

Abstract

Sightreading means to be able to perform or read a work of music at first sight. There are two types of sightreading: one is reading slowly examining every note of the work which is dealt first, the other is pay attention to the expression and character of the work than playing the piece close to its speed and clear (Fenmen, 1991). "The first priority of piano education is the ability of playing the music easily. Sightreading is not only the basic factor to being a good musician, but also ithe potential source of lifelong musical satisfaction" (Agay, 1981). Research is aimed to determine students' thoughts on the importance of sightreading in piano education. A total of 96 pre-service music teachers forms the study group. Data collection toll was developed by researchers. Content validity and comformity of questions were determined based on expert opinion. Recommendations were made based on the results.

Key-words: Music Teacher Candidates, Piano Education, Sightreading.

GİRİŞ

Piyano eğitimi, müzik öğretmenliği bölümlerinde yer alan temel derslerden birisidir. Bu bölümde öğrenim gören öğrencilerin ileriki meslek yaşantılarında piyano eğitimi büyük önem taşımaktadır. Çünkü piyano, hem nota öğretimine ve şarkı öğretimine, hem de parçalara eşlik edebilmeye yardımcı bir çalgıdır.

2006 yılında uygulanmaya başlanan müzik öğretmenliği lisans programında piyano dersi sekiz yarıyıl olarak okutulmaktadır. 2006–2007 yeniden yapılandırılan programda dersin içeriği, piyanoda temel davranışlar (doğru oturuş ve ellerin piyanodaki konumu) hakkında bilgi ve becerileri, farklı dönemlere ait eserlerin çalınmasını, değişik teknikleri, hız ve gürlük terimlerinin kavranmasını ve deşifraj çalışmalarını kapsamaktadır (YÖK, 2006). Piyano eğitimi sürecinde deşifre çalışmalarına ağırlık verilmesi, hem bestecileri ve dönemlerini daha iyi tanıyabilmeye hem de piyano edebiyatını daha yakından incelerken teknik ve yorum bakımından da öğrencilerin gelişimlerine yardımcı olmaktadır.

Deşifraj, karmaşık olduğu kadar, çok yönlü çabayı gerektirmektedir (Richards, 1996). Deşifre, piyano çalışmalarında önem teşkil etmektedir (Gray, 1995). “Deşifre yaparken, piyanistlerin gözleri, ellerini arkada bırakmaktadır” (Udtaisuk, 2005, s. 6). Fenmen’e (1991) göre deşifre iki türdür: Biri, ele aldığımız ilk eseri yavaş yavaş her notasını inceleyerek okumaktır. Bir diğeri ise, eseri temposuna yakın hızda ve temiz çalabilmeye dikkat etmekten öte, eserin anlatımına ve karakterine dikkat ederek okumak anlamı taşımaktadır (Fenmen, 1991).

Öğrencilerin, piyano dersinde başarılı olmalarında, deşifrelerinin gelişmiş olması gerekmektedir (Bay, 2000). Piyano eğitiminde deşifrenin önemine ilişkin olarak Agay (1981), deşifresini geliştiremeyen bir öğrencinin piyanoda diğer konulara geçebilmekte zorlanacağı üzerinde durmaktadır (s. 197). Yapılan araştırmada, öğrencilerin bir eseri deşifre yaparken, ritim çalışmalarında önemli farklılıklar olduğu ortaya konulmuştur (Emanuele, 2000). Diğer bir çalışmada, deşifraj çalışması yapılacak metodun seçilmesinin önemi üzerinde durulurken, öğretmenin alan ve pedagoji bilgisinin bu konuda daha da önemli olduğu belirtilmiştir (Coats, 2006). Çünkü bir piyano eseri çalışırken, eserin tüm işlevlerinin öğretilmesi, bir piyano öğretmenin sorumluluğunda gerçekleşmektedir (Chronister, 1996).

Kuşkusuz ki, piyanoda deşifre yapabilmek, diğer enstrümanlara göre çok yönlü algılamayı gerektirmektedir. Çünkü iki farklı anahtar ile çalınan çalgı olma özelliğinden dolayı, notaları eşit hızda ve her iki elde okuyabilmek önemlidir. Kuşkusuz ki, iyi olmayan deşifraj; sert el, ritim yetersizliği, kötü göz, tuş ile parmak temasının yetersizliği, yavaş işleyen zihin ve dikkat eksikliği ile akor-aralık-arpej imgesinden yoksun olmakla ilişkilidir (Pamir, 1984). Bu bakımdan, piyano derslerinde deşifre çalışmalarına ağırlık verilmesinin gerekçeleri, öğrencinin bir müzik yapıtını akıcı, doğru ve hızlı okumasını geliştirmek içindir. “Deşifre eğitiminin sürekli ve sistemli bir yapıya sahip olması ile deşifre eğitiminde belirlenen amaçlar gerçekleşir” (Coşkun, 2001). Day (1984), bir müzik yapıtı akıcı bir biçimde okunduğu takdirde, bir eseri okuyabilmeyi o zaman öğrenilmiş olabileceğini belirtmektedir (s. 18).

Görülmektedir ki, piyano eğitiminin amaçlarına ulaşabilmekte, öğrencinin deşifre becerilerinin gelişmiş olması gerekmektedir. Yapılan çalışmalarda, piyano eğitiminde deşifre yapabilmenin önemi ve yararı ortaya konulmuştur (Tufan, 2000; Coşkun, 2001). Bu bakımdan, bu araştırmada, öğrencilerin piyano eğitiminde deşifrenin önemine yönelik düşüncelerine yer verilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir.

YÖNTEM

Araştırma, nitel bir çalışma olarak tasarlanmıştır. Nitel araştırma; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi veri toplama araçlarının kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konulmasına yönelik bir sürecin izlendiği araştırma desendir (Şimşek ve Yıldırım, 2005).

Araştırmanın çalışma grubunu, 6 müzik öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Öğrencilerin 4’ü bayan, 2’si erkektir. Çalışma grubunu seçerken, amaçlı örnekleme tekniklerinden kolay ulaşılabilir örneklem seçimine gidilmiştir.

Bununla birlikte, kendini ifade edebilen ve iletişim becerileri kuvvetli öğrenciler arasından gönüllülük ilkesi doğrultusunda seçilmiştir. Amaçlı örnekleme, zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumların derinlemesine çalışılmasına olanak vermektedir (Patton, 1997).

Veri Toplama Aracı

Çalışmanın verileri, öğrenciler ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşmelerde belirlenmiş sorular bulunmakla birlikte, görüşülen kişinin cevaplarına belirli bir sınır getirilmez (Şimşek ve Yıldırım, 2005). Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği, ne tam yapılandırılmış görüşmeler kadar katı ne de yapılandırılmamış görüşmeler kadar esnek olup, iki uç arasında yer almaktadır (Karasar, 1995).

Yarı yapılandırılmış görüşme formu, araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir. Öncelikle, çalışma grubunun dışından dört öğrenci ile birlikte pilot görüşme yapılarak “görüşme formu” hazırlanmıştır. Daha sonra, görüşme formunun iç geçerliğini sağlamak için alanın uzmanları tarafından incelenerek, gerekli düzeltmeler yapılmış ve forma son hali verilmiştir. Formda toplam altı soru yer almaktadır. Görüşme esnasında, öğrencilerden alınan izin ile birlikte ses kayıt cihazı kullanılmıştır. Görüşmelerin her biri ortalama 15-20 dakika sürmüştür.

Görüşme sırasında sorulan sorulara karşı tarafın, doğru, rahat ve dürüst bir şekilde tepkide bulunmasını sağlamak görüşmecinin temel görevidir (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Bu rahatlığın sağlanabilmesi amacı ile görüşmelerdeki sorular günlük konuşma diliyle sorulmuştur. Öğretmen adaylarına yapılan görüşmeler sırasında şu sorular yöneltilmiştir:

1. Ders dışında deşifrenizi geliştirecek çalışmalara ne kadar süre ayırıyorsunuz?
2. Lisans piyano öğretim programlarında deşifre çalışmaları ne düzeyde yer almaktadır?
3. Piyano derslerinde deşifre çalmaya ne derece yer verilmektedir?
4. Kendinizi piyanoda deşifre yapabilme açısından başarılı buluyor musunuz? Başarılı/başarısız iseniz sebepleri ile açıklayınız.
5. Deşifre yaparken en zorlandığınız değişkenler nelerdir? Zorlanma sebepleriniz sizce nedendir?
6. Deşifre yapabilmeye zorlanılıyorsa sizce yapılması gereken çalışmalar ne yönde ağırlık kazanmalıdır?

Verilerin Analizi

Görüşme formundan elde edilen nitel veriler, her öğrenci için ayrı olarak Microsoft Word ortamında yazılmıştır. Daha sonra elde edilen metin satır satır okuma tekniği ile okunarak kodlamalar ve bu aşamanın sonucunda temalar ve kategoriler oluşturulmuştur. Buna ilaveten, görüşülen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtabilmek amacı ile doğrudan alıntılara yer verilmektedir (Altunışık ve diğerleri, 2001).

BULGULAR

1. Öğrencilerin Ders Dışında Deşifrelerini Geliştirecek Çalışmalara Ne Kadar Süre Ayırdıklarına İlişkin Düşünceleri

Öğretmen adaylarına görüşmede ilk soru olarak “Ders dışında deşifrenizi geliştirecek çalışmalara ne kadar süre ayırıyorsunuz?” sorusu yöneltilmiş, bu sorunun yanıtına ilişkin öğretmen adaylarının sahip olduğu düşünceler ile frekans dağılımları Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Öğrencilerin Piyano Dersi Dışında Deşifrelerini Geliştirecek Çalışmalara Ne Kadar Süre Ayırdıklarına İlişkin Düşünceleri

Öğretmen Adaylarının Düşünceleri	f
Yeterince zaman ayıramıyorum.	3
Ders dışında hiç zaman ayırmıyorum.	2
Ders dışında kalan zamanımın büyük bölümünü pratiğe ayırıyorum. Bu da deşifremi geliştiriyor.	1
Görüşler Toplamı	6

Tablo 1’de görüldüğü gibi katılımcıların yarısı piyano dersi dışında deşifrelerini geliştirecek çalışmalara yeterince zaman ayıramadıklarını belirtmişlerdir. Bir öğrenci bu durumu derslerin yeterince verimli geçmemesi nedeniyle piyano dersine yönelik motivasyonunun oldukça düşük olmasıyla (2), bir diğer öğrenci ise deşifre çalışmalarına ayıracak zaman bulamaması ile açıklamıştır (4). İki öğrenci ders dışında deşifre çalışmalarına hiç zaman ayırmadıklarını belirtmişlerdir. Bir öğrenci müzik yeteneğine ve müzik bilgisine güvendiğini, bunun da kendisine rahatlık sağladığını, bu nedenle deşifre çalışmalarına vakit ayırmadığını belirtmiştir (1). Yalnızca bir öğrenci, ders dışında çeşitli pratik çalışmaları yaparak deşifresini geliştirdiğini belirtmiştir. Diğer bir öğrenci ise, “ders dışında dikkatini toparlayan ve bol pratik yapan bir öğrencinin notaları sağlıklı bir şekilde okuyabileceğini ifade etmektedir” (3).

2. Öğrencilerin Lisans Piyano Öğretim Programlarında Deşifre Çalışmalarının Ne Düzeyde Yer Aldığına İlişkin Düşünceleri

Öğretmen adaylarına görüşmede ikinci soru olarak “Lisans piyano öğretim programlarında deşifre çalışmaları ne düzeyde yer almaktadır?” sorusu yöneltilmiş, bu sorunun yanıtına ilişkin öğretmen adaylarının sahip olduğu düşünceler ile frekans dağılımları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Öğrencilerin Lisans Piyano Öğretim Programlarında Deşifre Çalışmalarının Ne Düzeyde Yer Aldığına İlişkin Düşünceleri

Öğretmen Adaylarının Düşünceleri	f
Öncelikle derste verilen parçalar çalışılıyor, bunun dışında deşifre çalışmalarına yer verilmiyor.	2
Yeterli düzeyde yer verilmiyor.	2
Orta düzeyde yer veriliyor.	1
Yeterince yer veriliyor.	1
Görüşler Toplamı	6

Tablo 2’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının bir kısmı öncelikle derste verilen parçaların çalışıldığını, bunun dışında deşifre çalışmaları yapılmadığını belirtmiştir. Bir öğrenci bu durumu, “önceki parçalarımızı ne kadar çabuk başarırız o kadar deşifre çalışmalarına ayıracak zamanımız oluyor” şeklinde vurgulamaktadır (1). Öğrencilerin bir kısmı ise, yeterli düzeyde deşifre çalışmalarına yer verilmediğini ve bu durumun, hocalarının konuya yeterince önem vermemesi ile açıklamışlardır. Diğer öğrenciler ise orta düzeyde yer verildiğini ya da yeterince yer verildiğini ifade etmişlerdir.

3. Öğrencilerin Piyano Derslerinde Deşifre Çalmaya Ne Derece Yer Verildiğine İlişkin Düşünceleri

Öğretmen adaylarına görüşmede üçüncü soru olarak “Piyano derslerinde deşifre çalmaya ne derece yer verilmektedir?” sorusu yöneltilmiş, bu sorunun yanıtına ilişkin öğretmen adaylarının sahip olduğu düşünceler ile frekans dağılımları Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3: Öğrencilerin Piyano Derslerinde Deşifre Çalmaya Ne Derece Yer Verildiğine İlişkin Düşünceleri

Öğretmen Adaylarının Düşünceleri	f
Yer verilmiyor.	4
Eğer çalışıp kendi parçalarımızı geçerse yer veriliyor.	1
Yer veriliyor.	1
Görüşler Toplamı	6

Tablo 3’te görüldüğü gibi, katılımcıların çoğunluğu piyano derslerinde deşifre çalmaya hiç yer verilmediğini belirtmişlerdir. Bir öğrenci bu konuda bölümdeki öğretim elemanlarının farklı yaklaşım sergilediğini ve kendi dersinde böyle bir çalışma yapılmadığını (2), bir diğer öğrenci ise hocasının kendisinden böyle bir beklentisi olmadığını belirtmiştir (3). Bir öğrenci derslerde kendi parçalarını geçerse yer verildiğini, bir diğer öğrenci ise derslerde deşifre çalışmalarına yer verildiğini belirtmiştir.

4. Öğrencilerin Kendilerini Piyanoda Deşifre Yapabilme Açısından Başarılı Bulup/Bulmamalarına İlişkin Düşünceleri

Öğretmen adaylarına görüşmede dördüncü soru olarak “Kendinizi piyanoda deşifre yapabilme açısından başarılı buluyor musunuz? Başarılı/başarısız iseniz sebepleri ile açıklayınız” sorusu yöneltilmiş, bu sorunun yanıtına ilişkin öğretmen adaylarının sahip olduğu düşünceler ile frekans dağılımları Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4: Öğrencilerin Kendilerini Piyanoda Deşifre Yapabilme Açısından Başarılı Bulup/ Bulmamalarına İlişkin Düşünceleri

Öğretmen Adaylarının Düşünceleri	f
Başarılı bulmuyorum.	3
Başarılı buluyorum.	2
Gün geçtikçe ilerliyorum.	1
Görüşler Toplamı	6

Tablo 4’te görüldüğü gibi öğretmen adaylarının bir kısmı piyanoda deşifre yapabilme açısından kendilerini başarılı bulmamaktadır. Bir öğrenci bu duruma dersin öğretim elemanı ile yaşadığı sorunları (2), bir diğeri ise dikkat dağınıklığını sebep göstermektedir (5). Diğer bir öğrenci ise kendisini başarılı bulmama sebeplerini nota okumada yaşadığı zorluklar, piyano çalma becerilerinin yeterince gelişmemiş olması, öğretim elemanının bu konuya yeterince önem vermemesi ve piyano eğitimine geç yaşta başlaması olarak ifade etmiştir (3). Bir öğrenci zamanla deşifre yapabilme becerisinin geliştiğini belirtirken, öğrencilerin diğer bir bölümü kendilerini deşifre yapabilme konusunda başarılı bulduklarını belirtmişlerdir.

5. Öğrencilerin Deşifre Yaparken En Çok Zorlandıkları Değişkenlere İlişkin Görüşleri

Öğretmen adaylarına görüşmede beşinci soru olarak “Deşifre yaparken en zorlandığınız değişkenler nelerdir? Zorlanma sebepleriniz sizce nedendir?” sorusu yöneltilmiş, bu sorunun yanıtına ilişkin öğretmen adaylarının sahip olduğu düşünceler ile frekans dağılımları Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5: Öğrencilerin Deşifre Yaparken En Çok Zorlandıkları Değişkenlere İlişkin Görüşleri

Öğretmen Adaylarının Düşünceleri	f
Ritim	6
Tempo	4
Parmak numaraları	4
Doğru nota basmak	2
Tonalite	1
Nüans	1
Görüşler Toplamı	18

Tablo 5’te görüldüğü gibi katılımcılar deşifre yaparken en çok ritim konusunda zorluk yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bunun dışında tempo, parmak numaraları, doğru nota basmak, tonalite ve nüans yapma konuları da öğretmen adaylarının deşifre yaparken en çok zorlandıkları konular arasında ifade edilmiştir. Zorlanma sebepleri ise, yeterli süreyi ayırmıyor olmak, dikkat dağınıklığı, piyano eğitimine geç yaşta başlamak şeklinde belirtilmiştir.

6. Öğrencilere Göre, Deşifre Yapabilmede Zorlanılıyorsa, Çalışmaların Ne Yönde Ağırlık Kazanması Gerektiğine İlişkin Görüşleri

Öğretmen adaylarına görüşmede son olarak “Deşifre yapabilmede zorlanılıyorsa sizce yapılması gereken çalışmalar ne yönde ağırlık kazanmalıdır?” sorusu yöneltilmiş, bu sorunun yanıtına ilişkin öğretmen adaylarının sahip olduğu düşünceler ile frekans dağılımları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6: Öğrencilerin Deşifre Yapabilmede Zorlanılıyorsa Yapılması Gereken Çalışmaların Ne Yönde Ağırlık Kazanması Gerektiğine İlişkin Görüşleri

Öğretmen Adaylarının Düşünceleri	f
Düzenli olarak solfej çalışması yapılmalıdır.	4
Kolaydan zora doğru gidilmelidir.	2
Temel müzik bilgilerindeki eksiklikler giderilmelidir.	1
Doğru teknik kazandırılmalıdır.	1
Gam ve etüt çalışmalarına yer verilmelidir.	1
Öğrencinin dikkatinin dağılmayacağı çalışma ortamları yaratılmalıdır.	1
Öğretmenler, öğrencileri bu konuda motive etmelidir.	1
Görüşler Toplamı	11

Tablo 6'da görüldüğü gibi öğrenciler deşifre yapabilmede zorlanılıyorsa düzenli olarak solfej çalışması yapılmasını, kolaydan zora doğru giden çalışmalar yapılmasını, temel müzik bilgilerindeki eksikliklerin giderilmesini, öğrencilere doğru piyano tekniğinin kazandırılmasını, gam ve etüt çalışmalarına yer verilmesini, öğrencinin dikkatinin dağılmayacağı çalışma ortamlarının yaratılmasını ve öğretmenlerin öğrencilerini bu konuda motive etmesini önermektedirler.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Müzik öğretmeni adaylarının sekiz yarıyıl zorunlu olarak okudukları piyano dersi öğrencilerin hem lisans öğrenimleri sürecinde okudukları diğer alan derslerinde hem de ileriki meslek yaşantılarında kullanabilecekleri çeşitli beceriler içermektedir. Bu beceriler içerisinde deşifre çalma da yer almaktadır. Öğretmen adaylarının, piyano eğitiminde deşifrenin önemine ilişkin düşüncelerinin ortaya çıkarılmasının amaçlandığı bu çalışmada, katılımcılarla yapılan görüşmeler sonucunda piyano dersinde deşifre çalışmalarının yapıma durumu, deşifre yapabilmede yaşanan zorluklar ve çözüm önerilerine ilişkin bazı sonuçlara ulaşılmıştır.

Öğrencilerin çoğunluğu, öncelikle ders dışında piyanoda deşifre yapabilmeye yönelik çalışmalara zaman ayırmadıklarını belirtmişlerdir. Bunun nedenleri öğrencilere göre öğretmenin bu konuda öğrenciden bir beklenti içerisinde olmaması, öğrenciyi bu çalışmalara yönlendirmemesi ve diğer derslerin yoğunluğudur. Ayrıca lisans programlarında ve piyano derslerinde deşifre çalışmalarına yeterince yer verilmediği de ifade edilmiştir. Öğrencilere göre bu durum, yine öğretim elemanlarının tutumundan ya da piyano eğitimine geç yaşta başlamaktan kaynaklanmaktadır. Bu sonuç ile bağlantılı olarak öğrencilerin bir kısmı piyanoda deşifre becerisi konusunda kendilerini başarılı bulmadıklarını belirtmişlerdir. Buna rağmen, bir kısım öğrencinin bu konuda kendilerini başarılı bulduklarını ya da gün geçtikçe ilerlediklerini ifade etmeleri dikkat çekicidir.

Öğrencilerin, deşifre yaparken en çok zorlandıkları konuların başında ritim konusu gelmektedir. Bu sonuç, Dalkıran'ın (2011) "keman eğitiminde deşifre becerisi" konulu çalışmasında elde edilen sonuçlar ile tutarlılık göstermektedir. Dalkıran, çalışmasında deşifrede ritim konusunda yaşanan zorlukların metronom yardımı ile giderilebileceğini vurgulamaktadır. Öğrencilerin zorlandıkları diğer konular ise tempo, parmak numaraları, doğru nota basmak, tonalite ve nüans yapma olarak ifade edilmiştir. Öğrencilere son olarak deşifre yapmada yaşanan zorluklara ilişkin olarak çözüm önerilerinin neler olduğu sorulmuştur. Bu konuda öğrenciler, düzenli olarak solfej çalışması yapılmasını, kolaydan zora doğru giden çalışmalar yapılmasını, temel müzik bilgilerindeki eksikliklerin giderilmesini, öğrencilere doğru piyano tekniğinin kazandırılmasını, gam ve etüt çalışmalarına yer verilmesini, öğrencinin dikkatinin dağılmayacağı çalışma ortamlarının yaratılmasını ve öğretmenlerinin öğrencilerini bu konuda motive etmesini önermektedir.

Öğrencilerin piyano eğitiminde deşifrenin önemine yönelik görüşlerinin yer aldığı bu çalışmanın sonucunda katılımcılarla yürütülen piyano derslerinde deşifre çalışmalarına yeterince yer verilmediği ve öğrencilerin bu konuda kendilerini genellikle başarılı bulmadıkları anlaşılmaktadır. Öğrenciler, öğretmenlerinin kendilerinden böyle bir beklenti içerisinde olmadığını ifade etmişlerdir. Bu nedenle, öğretim elemanlarının derslerinde deşifre

çalışmalarına zaman ayırmaya özen göstermesi önerilmektedir. Öğrencilerin deşifre yaparken zorlandıkları konulara ilişkin ifadeleri (ritim, tempo, parmak numarası, doğru nota basmak, tonalite, nüans) aynı zamanda temel piyano çalma becerileridir. Dolayısıyla öğretim elemanları deşifre çalışmalarını piyano çalma becerilerinden ayrı tutmamalı, bu çalışmaları dersinin bir parçası haline getirmelidir. Bu sayede, öğrencilerin piyanoda deşifre çalma becerisini farkına varmalarını ve ders dışında da bu çalışmalara devam etmeleri sağlanmalıdır. Ayrıca, müziksel işitme okuma ve yazma dersini yürüten öğretim elemanlarının da solfej-bona gibi çalışmalar ile hızlı nota okumayı geliştirmeye katkı sağlayacakları düşünülebilir.

Not: Bu çalışma 26-28 Nisan 2012 tarihlerinde Antalya'da 46 Ülkenin katılımıyla düzenlenmiş olan "3rd International Conference on New Trends in Education and Their Implications"da sözlü bildiri olarak sunulmuş olup, "Journal of Research in Education and Teaching" Bilim Kurulu tarafından yayınlanmak üzere seçilmiştir.

KAYNAKÇA

Agay, D. (1981). *Teaching piano Vol. 1*. Yorktown Music Pres (akt. Coşkun, M.)

Altunışık, R., Coşkun, R., Yıldırım, E., ve Bayraktaroğlu, S. (2001). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Adapazarı: Sakarya kitabevi.

Bay, A., & Pearce, E. (2000). Is there a relationship between student dropouts and when and how reading is introduced? *Keyboard Companion*, (11) 2, s. 12.

Chronister, R. (1996). *Naming notes is not reading – A sequential approach to music reading*. In J. Lyke, Y. Enoch, & G. Haydon (Eds.), *Creative Piano Teaching*, (pp. 69-87), Champaign, IL: Stipes Publishing.

Coats, S. (2006). *Thinking as you play*. Bloomington, IN: Indiana University Press.

Coşkun, M. (2001). *Gazi üniversitesi gazi eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik öğretmenliği programı anabilim dalında uygulanmakta olan piyano eğitiminde deşifrenin yeri ve önemi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.

Dalkıran, E. (2011). Keman eğitiminde deşifre becerisi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 4, 54-63.

Day, C. D. (1994). When choosing a method, what do you look for in the area of note reading? *Keyboard Companion* (5) 2, s. 18.

Emanuele, R. (2000). *The effect of singing on the development of music reading skills in young piano students*. Master's thesis, Michigan State University.

Fenmen, M. (1997). *Müzikçinin el kitabı*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Gray, V., Mason, J., & Winborne, C. (1995). Is the repertoire you are teaching in 1994-1995 different from the repertoire you taught in 1984-1985? *Keyboard Companion*, 6 (1), 44.

Karasar, N. (1995). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık, s.165.

Pamir, L. (1984). *Çağdaş piyano eğitimi*. İstanbul: Beyaz Köşk (Müzik Sarayları Yayınları) No:2.

Patton, M. Q. (1997). *How to use qualitative methods in evaluation*. Newbury park, CA: SAGE Publications.

Richards, W. (1996). *Music reading at the piano*. In J. Lyke, Y. Enoch, & G. Haydon (Eds.), *Creative Piano Teaching* (pp. 56-68), Champaign, IL: Stipes Publishing, s. 56.

Tufan, S. (2000). Piyano eğitiminde deşifre alışmaları. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakóltesi Dergisi*, 20 (3), 101-104.

Udtaisuk, D. B. (2005). *A theoretical model of piano sight playing components*. Unpublished doctoral dissertation, University of Missouri, Columbia, s. 6.

şimşek, H., ve Yıldırım, A. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.